

ОБЩИНА МОНТАНА

3400 МОНТАНА, ул. "Извора" 1, тел: (096) 300 400, факс: 096/588 391, E-mail: montana@montana.bg

УТВЪРЖДАВАМ:

КМЕТ НА ОБЩИНА МОНТАНА

..... /З.Л. ЖИВКОВ/

..... 2023 г.

П Л А Н ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ ОБЩИНА – М О Н Т А Н А

МОНТАНА
2023 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

1.	I. Въведение в плана	4 стр.
2.	1. Основание за разработване	4 стр.
3.	2. Цел на плана	4 стр.
4.	3. Основни задачи	4 стр.
5.	4. Връзка с другите планове	4 стр.
6.	5. Въвеждане на плана в действие	5 стр.
	II. Географска характеристика на общината	5 стр.
7.	1. Физикогеографска характеристика на общината	5 стр.
8.	2. Климатична характеристика на общината	7 стр.
9.	3. Демографска характеристика на общината	8 стр.
10.	4. Стопанска характеристика на общината	9 стр.
11.	5. Водностопанска характеристика на общината	11 стр.
12.	6. Транспортна характеристика на общината	13 стр.
13.	III. Анализ на възможните бедствия и прогноза за последиците от тях	14 стр.
14.	1. Анализ на възможните бедствия и прогноза за последиците от тях	14 стр.
15.	2. Определяне на потенциално опасните обекти и критичната	
16.	инфраструктура в общината.	18 стр.
	3. Изводи от анализа на възможните бедствия	20 стр.
17.	Приложения	

СЪКРАЩЕНИЯ

АЕ	Аварийен екип
АЕЦ	Атомна електроцентрала
АПГ	Аварийно планиране и готовност
АЯР	Агенция за ядрено регулиране
БЧК	Български червен кръст
ГДПБЗН	Главна дирекция пожарна безопасност и защита на населението
ГСМ	Гориво смазочни материали
ЕСС	Единна спасителна система
ИСЗ	Индивидуални средства за защита
МБАЛ	Многопрофилна болница за активно лечение
МВР	Министерство на вътрешните работи
МИЕТ	Министерство на икономиката, енергетиката и туризма
НКЩ-МС	Национален кризисен щаб към Министерски съвет
ОСС	Областен съвет за сигурност
ОбСС	Общински съвет за сигурност
ОКИЦ	Оперативен комуникационно-информационен център
ГАСД	Група аварийно-спасителни дейности
ОД на МВР	Областна дирекция на МВР
ОПУ	Областно пътно управление
ОДБХ	Областна дирекция по безопасност на храните
РЗИ	Регионална здравна инспекция
РИОСВ	Районна инспекция по околна среда и води
РПМ	Републиканска пътна мрежа
РДПБЗН	Регионална дирекция пожарна безопасност и защита на населението
РУ	Районно управление
СНАВР	Спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи
ХМО	Хидрометеорологична обсерватория
ЦСМП	Център за спешна медицинска помощ

I. ВЪВЕДЕНИЕ В ПЛАНА

1. Основание за разработване на плана.

Планът е разработен на основание и в изпълнение на чл. 9 ал. 1 от Закона за защита при бедствия и издадените от Съвета за намаляване на риска от бедствия към Министерския съвет „Указания за разработването и готовността за изпълнението на планове за защита при бедствия“.

Плановите за конкретни специфични опасности (за наводнение, земетресение, ядрена или радиационна авария по чл. 9, ал. 2 ЗЗБ) и други помощни планове са изготвени като отделни части към ПЗБ.

2. Цел на плана.

Целите на плана са в съответствие с НСНРБ и са както следва:

➤ Осигуряване на ефективно и ефикасно управление на риска от бедствия чрез партньорство и по-добра координация.

➤ Намаляване на рисковете от природни и причинени от човека опасности по разходоефективен начин.

➤ Свеждане до минимум неблагоприятното въздействие на опасностите върху човешкия живот, социалната и икономическата структура на общности, инфраструктура, собственост и природната среда.

➤ Създаване на способности за реагиране и възстановяване от природни и технологични бедствия.

1.2. Описание на географския район.

1.3. Определяне на аудиторията, за който е предназначен плана.

Съветът за намаляване на риска от бедствия отговоря за нуждите на две основни целеви групи:

- Членовете на СНРБ имащи отношение към намаляването на риска от бедствия и местните структури и части на ЕСС, които имат отговорности и задължения по изпълнението на ПЗБ;

- Населението на община Монтана. Планът за защита при бедствия е предназначен за информирание и запознаване с опасностите и рисковете, които застрашават населението на община Монтана.

3. Основни задачи.

● Създаване на системи и организация за своевременно информирание и оповестяване на населението, силите и средствата и за контрол на обектите от околната среда.

● Създаване на групировка от сили и средства за провеждане на спасителни и аварийни работи в огнище на поражение.

● Осигуряване на необходимите защитни съоръжения, индивидуални средства за защита медикаменти за йодна профилактика с максимално съкратени срокове за тяхното използване.

● Организиране на радиационен, химически и биологичен контрол на замърсеността на обектите от околната среда и строго спазване на санитарно-хигиенните и растително защитни мероприятия.

● Поддържане на реда и сигурността в районите на бедствия, аварии и катастрофи и опазване държавното и лично имущество на гражданите.

● Създаване на условия за бързо привеждане на общината за работа в

условия на повишена радиоактивност, силни земетресения и други бедствия.

4. Връзка с други планове

Планът съдържа следните раздели:

- **Част Първа** – *План за защита при земетресение;*
- **Част Втора** – *План за защита при наводнения;*
- **Част Трета** – *План за защита при снегонавявания и обледявания;*
- **Част Четвърта** – *План за защита при масови пожари;*
- **Част Пета** – *План за защита при промишлени аварии, свързани с отделяне на опасни химически вещества;*
- **Част шеста** – *План за защита при радиационни аварии;*

5. Въвеждане на плана в действие.

При възникване на бедствени ситуации Кмета на общината със заповед въвежда плана за защита при бедствия. Копие от заповедта се изпраща незабавно до Областния управител и Министъра на вътрешните работи.

Когато зоната на бедствието обхваща повече от едно населено място или цялата община, **обявява бедствено положение** също със заповед, като копие от заповедта се изпраща незабавно до Областния управител и Министъра на вътрешните работи.

При възникване на производствена авария в обекти /фирми/ работещи с промишлени отровни вещества, аварийния план на обекта /фирмата/ се въвежда с разпореждане на ръководителя на обекта /фирмата/, който своевременно донася по кмета на общината или областния управител.

При възникване на критична ситуация на територията на общината, спасителните и аварийни дейности се организират и провеждат от Щаба за изпълнение на общинския план за защита при бедствия, създаден със заповед № 321/06.02.2023 г. на кмета на община Монтана.

Когато района на критична ситуация обхваща територията на две и повече общини, спасителни и аварийни дейности се организират и провеждат от Областните щабове за координация с подчинените органи, сили и средства, силите от зоната за отговорност и придадените национални сили и средства.

Националния кризисен Щаб към МС организира и провежда спасителни и аварийни дейности в райони на бедствия обхващащи територии от две и повече области или аварии в обекти с национално значение.

Силите от Единната спасителна система – на ОУ „Пожарна безопасност и защита на населението” - Монтана и Центъра за спешна помощ получават задачи от длъжностното лице, по чието искане са привлечени за провеждане на спасителни

и аварийни дейности, а управлението им се осъществява от непосредствените ръководители.

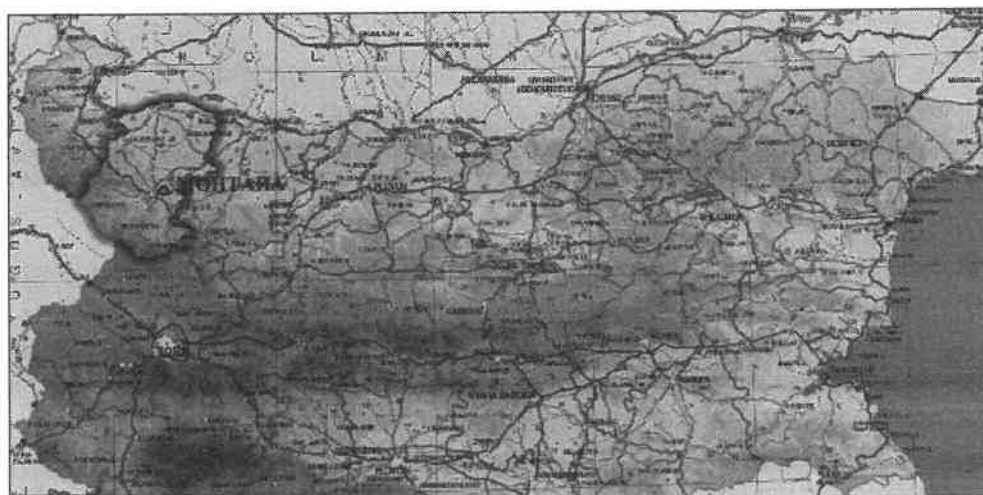
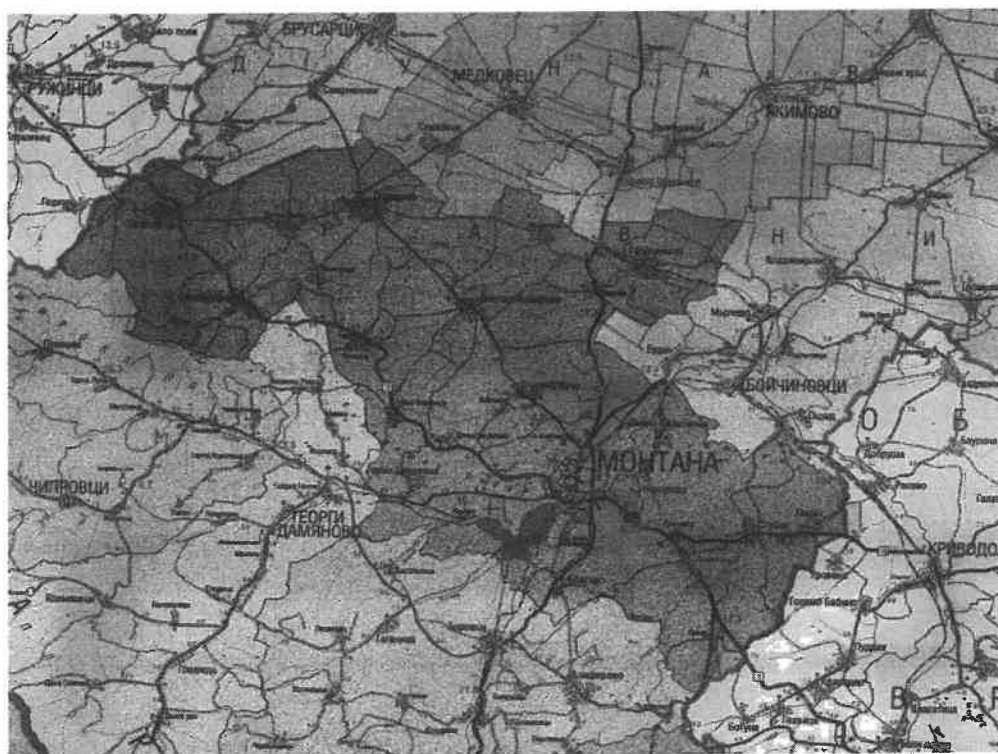
По решение на общинския щаб за защита при бедствия се привличат за оказване на помощ и доброволците от района, обхванат от бедствието /аварията/, както и от съседни и други райони.

II. ГЕОГРАФСКА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ОБЩИНАТА

1. Физикогеографска характеристика на общината.

1.1 Териториални административни граници на общината;

Община Монтана заема централната част на област Монтана в северозападната част на Република България; територията между общините Якимово, Медковец и Брусарци на север, Вършец, Берковица и Г.Дамяново на юг, Чипровци и област Видин на запад и Бойчиновци и област Враца на изток. Центърът на Община Монтана е град Монтана, който е разположен на река Огоста.

1.2 Описание на релефа - характер на терена;

Релефът на общината е предимно хълмист с надморска височина от 150 до 300 м. Най-високата точка е връх "Свети Илия" – 582,8 м. В неговите граници са включени части от Предбалкана, много малки части от Дунавската хълмиста равнина и Старопланинската верига.

Общината е с площ 676,11 кв.км./18,68% от област Монтана/, от която застроена площ – 40 кв.км., земеделски земи – 74%, горски фонд – 16,8% и водни обекти – 3,7%.

На територията на общината са изградени 24 бр. населени места. Населението и наброява 54 837 човека от населението на страната.

1.3 Хидрография - описание на реките преминаващи през територията на общината.

През територията на община Монтана преминават:

- р.Огоста – с дължина 13 км., ширина 18 м., дълбочина 1,0 м., скорост на течението – 0,8 – 1,1 м/сек.

- р.Цибрица – с дължина 32 км., ширина – от 5 до 10 м., дълбочина 0,5м., скорост на течението – 0,3-1,0 м/сек.

- р. Гостила, приток на р.Цибрица, с дължина 21 км., ширина 5м., дълбочина 0,5м., скорост на течението – 0,3 – 0,9 м/сек., които са основния воден ресурс в общината.

2. Климатична характеристика на общината.

В климатично отношение районът на Общината попада в умерено-континенталната климатична област и по-конкретно в климатичния район на високите полета на Предбалканска подобласт и се характеризира със средногодишна температура + 16.1 градуса по целзий.

Средни месечни и годишни температури (СС/синоптична станция/ - Монтана)

Станция	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	год.
Монтана	-2,5	-0,1	4,3	11,5	16,7	20,3	22,5	22,4	17,8	11,6	6,0	0,2	10,9

Абсолютни минимални температури (СС/синоптична станция/ - Монтана)

Станция	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	год.
Монтана	-28,6	-25,7	- 24,9	-3,2	0,0	4,9	8,9	7,9	-1,5	-3,8	- 12,3	-22,3	-28,6

Месечна и сезонна сума на валежите за ст. Монтана (СС/синоптична станция/ - Монтана)

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	зима	пролет	лято	есен	год.
38	31	37	56	89	85	57	48	44	50	50	42	111	183	190	144	628

Важна характеристика са възможните горни извалявания за денонощие и месец. Максималният денонощен валеж е наблюдаван през септември 1959 г – 168, 4 мм. На 06.08. и 07.08.2007 г. обаче са отчетени 174 мм, т. е. макар и много рядко – един път на 50-60 г. са възможни такива валежи за денонощие.

През август и септември са възможни засушавания.

Снежната покривка е трайна, с височина – средно 10-15 см.

Среден месечен и годишен брой на дни с валеж над определена сума:

Валеж	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	год.
>0,1 мм.	8,6	8,3	8,5	9,3	11,8	10,5	7,2	6,3	5,8	7,4	9,5	8,6	101,8
> 1,0 мм.	7,0	6,2	6,8	7,6	10,0	9,1	6,3	5,2	5,2	6,5	8,1	7,0	85,0
>5,0 мм.	2,6	2,1	2,8	3,7	5,6	5,4	3,6	3,2	3,0	2,8	3,5	2,5	40,8
> 10,0 мм.	0,5	0,7	1,2	1,6	2,9	3,1	2,4	2,8	1,7	1,8	1,5	1,1	21,3
>25,0 мм.	0,0	0	0	0,2	0,6	0,5	0,5	0,3	0,4	0,3	0,1	0,0	2,9

Максимален денонощен валеж в мм за даден месец и година

1	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	год.
46,0	26,8	42,0	49,6	52,0	82,7	168,4	60,0	54,5	44,0	44,6	31,0	168,4
1949	1955	1982	1933	1947	1942	1959	1980	1957	1973	1981	1982	1959

Средна месечна и годишна скорост на вятъра в ст. Монтана

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	год.
1.7	1.9	2.1	2.1	2.0	1.8	2.0	1.9	1.7	1.5	1.6	1.7	1.8

Честота на вятъра по посока и тихо време (в %), по месеци и годишно

Посока	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Год.
N	48,5	45,1	43,8	37,6	38,7	34,0	34,0	37,6	37,8	40,3	49,3	23,4	39,2
NE	11,9	10,12	12,9	15,1	10,4	10,2	8,6	8,5	9,2	16,7	10,1	14,7	11,5
E	1,9	4,0	3,9	5,5	3,4	2,4	1,9	3,0	4,0	2,6	2,4	4,2	3,3
SE	2,8	1,0	1,3	2,3	2,2	1,7	2,0	2,7	1,5	1,6	1,1	1,6	1,8
S	3,1	4,3	4,9	7,0	7,4	6,7	11,2	8,8	6,5	3,5	6,6	11,6	6,8
SW	4,7	5,2	5,1	5,9	8,4	9,1	10,5	6,4	6,3	5,4	3,6	7,7	6,5

W	10,7	11,6	5,8	9,1	10,4	14,6	9,2	8,3	7,6	5,4	8,0	8,1	9,1
NW	16,4	18,6	22,3	17,5	19,1	21,2	22,6	24,7	27,3	24,4	18,9	28,7	21,8
Тихо	33,0	29,5	25,4	26,9	22,9	26,9	32,3	30,3	34,6	39,0	38,1	23,4	31,8

3. Демографска характеристика на общината.

На територията на общината има 24 бр. населени места административно обединени в 23 кметства и областния център – град Монтана. Населението ѝ наброява 54 923 човека от населението на страната.

Най-близките големи населени места са Лом, Берковица, Враца, София, Видин.

№	Населени места	брой
1.	гр.Монтана	47 489
2.	с.Безденица	297
3.	с.Белотинци	284
4.	с.Благово	400
5.	с.Винище	237
6.	с.Вирове	374
7.	с.Войници	55
8.	с.Габровница	1173
9.	с.Г.Вереница	88
10.	с.Г.Церовене	328
11.	с. Д-р Йосифово	615
12.	с. Долна Вереница	140
13.	с. Долна Рикса	120
14.	с. Долно Белотинци	556
15.	с.Клисурица	62
16.	с.Крапчене	199
17.	с.Липен	170
18.	с.Николово	344
19.	с.Славотин	194
20.	с.Смоляновци	740
21.	с.Стубел	434
22.	с.Судено буче	405
23.	с.Сумер	161
24.	с.Трифоново	58
	общо	54 923

Гъстотата на населението е около 100 души на квадратен километър.

В общината има 4 детски ясли, 19 детски градини и 2 филиала към тях. Има Дневен център за деца и младежи с умствени увреждания, Дом за деца лишени от родителски грижи и 15 училища, от които 2 са в селата. Има и Обединен детски комплекс.

Община Монтана се обслужва от МБАЛ АД - Монтана с 420 легла, 125 лекари, 266 човека друг медицински персонал и 227 друг персонал, 56 стоматолози и 18 друг медицински персонал, 39 фармацевти и 25 помощник фармацевти. Общо

практикуващи лекари – 101 човека и друг медицински персонал – 79 човека. От 2007 година започна работа и **Специализирана болница за активно лечение по нервни болести „св. Георги“** с 54 легла, 2 лекари, 12 човека друг медицински персонал и 12 друг персонал. В Монтана има 1 болнична и 27 частни аптеки. На територията на **МБАЛ АД - Монтана** има лаборатория по трансфузионна хематология кабинет.

Историческият музей разполага с над 50 000 бр. културни ценности, а в общината има 621 бр. недвижими и движими паметници на културата.

Битовите отпадъци на гр. Монтана се изхвърлят на регионално депо за твърди битови отпадъци – гр.Монтана на площ от 185 дка.

4. Стопанска характеристика на общината.

Водещ отрасъл на икономиката е промишлеността. С най-голям относителен дял в отрасловата структура е промишлеността 30 %, следвана от хранително-вкусовата 26 %, производството на електро и топлоенергия, машиностроене и металообработването.

Климатичните условия позволяват отглеждането на пшеница, царевица, ечемик, слънчоглед и други селскостопански култури.

Икономиката на Монтана е добре развита в различни сектори, като фирмите произвеждат за националния и международните пазари. Тези компании се възползват от предимствата на Монтана – наличните природни ресурси, местоположение и високо квалифициран персонал. Процесът на приватизация е напълно приключен, като най-големите и структуроопределящи фирми са собственост на чуждестранни инвеститори. На територията на Община Монтана работят 2127 фирми. Преобладават малките фирми – 1939 (91%), където работят по-малко от 10 човека. 24 са фирмите, в които работят повече от 100 човека. Тези 24 предприятия обаче създават над 80 % от индустриалното производство в Монтана. Те произвеждат основно акумулаторни батерии, облекло, транспортни системи, велосипеди, мраморни изделия, фитинги, както и продукти от хранително-вкусовата промишленост.

Тенденцията за растеж в отрасъла се стабилизира и през последните три години той е на първо място по приходи от продукция. В отрасъла работят фирми от групата средни и големи предприятия с над 100 заети. Традиционен производител с успешно развитие след приватизацията е “Берг Монтана Фитинги” ООД, Монтана - производител на водопроводни части от бял чугун(ISO 9001). Други представители на отрасъла са предприятията “Балкан” АД, Монтана - производство на метални изделия, машини и апарати(ISO 9001). Създадената след 1990 г. фирма “Крос” ООД , Монтана - производител на велосипеди се наложи като една от най-успяващите, чиято продукция има пазар в страната и в Западна Европа.

Най-голямото предприятие с традиционно производство на оловно-кисели стартерни батерии е “Монбат” АД, Монтана(ISO 9001). Продукцията му е с много богат асортимент и се разпространява в страната и над 15 страни в света.

На второ място по значение в общината е отрасъл “Производство на храни и напитки”. След реструктурирането на икономиката действащите предприятия са

преобразувани и са създадени нови предприятия от категорията малки и средни. По значителни производители са “Войнов и сие” СД, Монтана.

В отрасъл “Производство на облекло и текстил”, който е на четвърто място по произведена продукция, като един от представителите е “Май” АД Монтана, който работи на ишлеме. Множество по-малки фирми, предимно в областния град също работят на ишлеме. СД “Ава спорт и сие”, Монтана е производител на седалки за парапланери, делтапланери и запасни парашути.

Непрекъснато нараства относителният дял на произведената промишлена продукция в частния сектор.

- “Монбат” АД – Монтана - 450 човека
- “Берг-Монтана-фитинги” ООД – Монтана - 600 човека
- „МАЙ“ Холдинг АД” - Монтана - 500 човека
- „БАЛКАН”АД - 130 човека
- „КРОС”АД - 300 човека

5. Водостопанска характеристика на общината.

5.1.Водоснабдителни и канализационни системи;

Основен водоизточник за питейно водоснабдяване на общината е яз.”Среченска бара”, който осигурява 87% от цялата консумация. Останалите 13% са подземни води.

Напорни резервоари	с.Габровница
гр.Монтана	ПС -Габровница
Напорен водоем с обем-4000м3 /"Диана"/	Напорен водоем с обем-200м3
Напорен водоем с обем-700м3 /Живовци"/	с.Крапчене - Трифоново
Напорен водоем с обем-13000м3 /"Живовци"/	Напорен водоем с обем-260м3
Напорен водоем с обем-6500м3 /М.Кутловица/	с.Сумер
Напорен водоем с обем-100м3 ГКошарник"/	Напорен водоем с обем-200м3
Напорен водоем с обем-75м3 /Палеково'7	с. Николово
с.Безденица	Напорен водоем с обем-200м3
ПС- Безденица"	с.Войници
Напорен водоем с обем-160м3	ПС -Войници
с.Долна Вереница	Напорен водоем с обем-100м3
ПС-Д.Вереница	с.Смоляновци
ПС-"Палеково"	1С"Смоляновци"-2ри подеи
Напорен водоем с обем-100м3	Напорен водоем с обем-300м3
Напорен водоем с обем-100м3	с. Славотин
с. Студено буче	ПС"Славотин"
ПС-Студено буче	Напорен водоем с обем-500м3
Напорен водоем с обем-100м3	с. Горно Белотинци
Напорен водоем с обем-100м3	ПС-Т.Белотинци"
с.Д-р Иосифово	ПС"Г.Белотинци"-2ри подеи
ПС Д-рИосифово	Напорен водоем с обем-200м3
Напорен водоем с обем-200м3	с хлораторно
с. Вирове	с.Клисурица

Напорен водоем с обем-100м3	ПС-"Клисурица-стара"
с.Благово	ПС-"Клисурица-нова"
Напорен водоем с обем-140м3	Напорен водоем с обем-200м3
с хлораторно	с.Винище
с.Стубел	ПС"Винище"
Напорен водоем с обем-400м3	Напорен водоем с обем-70м3
с. Долна Рикса	Напорен водоем с обем-63м3 с хлораторно
ПС- нова	Напорен водоем с обем-500м3
Канализация	
А.Главен колектор	
Подф500мм	2 091 м
Ф500-1000	2 409 м
ф1 000-1 500	1 421 м
надф1500	322м
Б. Канализационна	
мрежа	
подф500мм	53 496 м
Ф500-1000	7 654 м
ф1 000-1 500	5 199 м
на дф 1500	2 142 м

СПИСЪК

на обектите от критичната инфраструктура на страната, поддържани и експлоатирани
от "В и К"ООД-гр.Монтана

Обект от критичната инфраструктура	Област, Община	Категория на потенциална опасност	Основен показател за обекта
	Община Монтана		
I. Водоизточници			
каптажи		кат.2	8 бр.
дренажи			8 бр.
тръбни кладенци			12 бр.
шахтови кладенци			4 бр.
II. Водопроводна мрежа			
А, Външни водопроводи			
Ф50-100		кат.3	29 796 м
ф1 00-200			53 805 м
Ф200-300		кат.2	22 129 м
Ф300-400		кат.1	8 618 м
Ф400-500			9 140 м
Ф500-600			24 942 м
Ф600-700			164 м
над700			1 517м
Б. Вътрешна мрежа			
Ф50-100		кат.3	226 892 м
Ф1 00-200			35 464 м
Ф200-300		кат.2	8 020 м

ф300-400		кат.1	6 096 м
Ф400-500			4 278 м
Ф500-600			2 009 м
Ф600-700			1 789 м
над700			357 м

5.2. Напоителни и отводнителни системи;

В Община Монтана съществуват 2бр. напоителни системи – Огоста и Клисурица. Град Монтана се отводнява с 3бр. открити гравитачни канали по ул.Парта, Извора и по реката покрай кв.Мала Кутловица.

5.3. Хидроенергийни обекти;

ВЕЦ – Огоста, Кошарник и МАКТИДИ.

5.4. Корекции на реки и брегозащитни съоръжения;

В град Монтана съществува корекция на р.Огоста, но е недовършена. Направена е корекция и дига на р.Шугла покрай с.Д.Белотинци.

5.5. На територията на общината са изградени 18 бр. язовири, от които 11 бр. потенциално опасни и 7 бр. не потенциално опасни.

№	НАИМЕНОВАНИЕ И МЕСТОНАХОЖДЕНИЕ НА ЯЗОВИРА	ПЛОЩ /дка/	МАКСИМАЛЕН ОБЕМ / 10 ³ куб. м /
1	Яз"Огоста", гр.Монтана		506 000
2	яз."Чернила ",гр.Монтана	280	1 600
3	яз."Липенска река", с.Липен	77	287
4	яз."Студен кладенец", с.Стубел	13	22
5	яз."Липовец ",с.Николово	88	342
6	яз."Гостилица ",с.Г.Белотинци	68	283
7	яз."Ягодник ", с.Студено буче	56	340
8	яз."Долна вода",с.Студено буче	249	1 042
9	яз."Бранов дол",с.Долна Рикса	28	98
10	яз."Д-р Йосифово",с. Д-р Йосифово	675	2 800
11	яз."Клисурица", с. Клисурица,	225	1 800
12	яз. "Лековита вода" - с.Вирове	2	19
13	яз. "Добри дол" - с. Стубел	50	218
14	яз. "Злеевец" - с. Стубел	33	78
15	яз. "Стубел" - с. Г.Белотинци	4	28
16	яз. "Церов дол" - с. Славотин	27	85
17	яз. " Карташки дол" - с. Славотин	27	80
18	яз. Турчинов дол" – с. Славотин	27	80

6. Транспортна характеристика на общината.

Монтана е подсигурана с отличен потенциал за пътуване и превоз. Най-късият път от Западна Европа до Южната част на България, Гърция, Турция и Средния Изток минава през територията на Монтана, която е разположена на Европейски транспортен коридор № 7 и на главната магистрала Е-79. Добре изградените сухопътна и железопътна инфраструктури осигуряват лесен достъп до международното летище в София, също така и до пристанище Лом - второто по големина българско пристанище на река Дунав.

На територията на община Монтана са изградени и се експлоатират 165,9 км. пътища от националната пътна мрежа, от които 51,9 км са първокласни, 35,1 км са второкласни, 36,7 км третокласни и 41,8 км четвъртокласни.

Основна пътна артерия се явява частта от първокласния път I-1 /Е-79/ Видин – Монтана – Ботевград, чиято дължина е 51,9 км.

Път II-81 Лом – Монтана – София е направлението, което осъществява връзка с пристанище Лом и вътрешността на страната.

Общата дължина на изградените железопътни линии на територията на общината е 33 км.

Градове в близост до Монтана	Автомagистрала, Европейски клас	Разстояние от Монтана (км)	Разстояние по ЖП-система (км)
София (през Враца)	Е-79	152	179
София (през Берковица и прохода Петрохан)	I	105	--
Враца	Е-79	41	69
Пристанище Видин на р.Дунав	Е-79	90	127
Пристанище Лом на р. Дунав (връзка с коридор № 7)	I	49	59
Пристанище Варна на Черно море	I	430	460

През територията на общината преминава газопровода “Чирен” - гр. Монтана. В гр. Монтана са газифицирани повече от 1 500 бр. обекти, от които промишлени обекти - 24 бр., 155 бр. обществен административен сектор и над 1 300 битови потребители. Обща дължина на газопроводите в община Монтана е над 67 км.

III. АНАЛИЗ НА ВЪЗМОЖНИТЕ БЕДСТВИЯ И ПРОГНОЗА ЗА ПОСЛЕДИЦИТЕ ОТ ТЯХ

1. Анализ на възможните бедствия и прогноза за последиците от тях върху населението, националното стопанство /икономиката/, инфраструктурата и околната среда.

На територията на общината често възникват бедствия, аварии и катастрофи, които причиняват различни по размер щети и водят до човешки жертви.

Най-характерните от тях са снегонавяванията и обледяванията, крупните горски пожари, наводненията, свлачищата, аварията в обектите, работещи

с промишлени отровни вещества и предприятия, в които биха възникнали силни взривове и пожари, свързани с отделянето на токсични газове.

Същността и последствията от най-характерните бедствия, аварии и катастрофи се заключават в следното:

1. В сеизмично отношение община Монтана попада в зона със средна степен на сеизмичност – до VII бала по скалата на Медведев, Шпонхоер – Карник.

При земетресения могат да се очакват средни и слаби разрушения по сградния фонд и незначителни повреди по комунално-енергийните съоръжения и системи.

Очаква се сградите и съоръженията, построени след влизане в сила на нормите за построяване на сгради и съоръжения в земетръсни райони от 1987г. да не понесат разрушения и повреди.

2. При обилни, продължителни валежи и при интензивно топене на снеговете, могат да настъпят наводнения по поречията на река Огоста и други по-малки реки протичащи през територията на общината.

Наводнения могат да настъпят и в резултат на преливане на водите през стените на големите и малки /микро/ язовири.

В общината функционират 11 броя потенциално опасни язовири. Особено разрушително ще се окаже евентуално наводнение по поречието на язовир “Огоста” в заливната зона на който попадат 3 населени места с население над 45 000 души, между които и гр. Монтана.

Тежки последствия ще се създадат при скъсване стената на язовир “Клисурица”, язовир “Гостилица”, яз.”Чернила” и др.

3. При силни снеговалежи, бури и обледявания, на територията на общината може да се създаде бедствено положение, при което да се прекъсне електрозахранването, да се наруши транспорта и снабдяването на населението със стоки. Възможно е временно изолиране /до 1-2 деноноция/ на прохода “Петрохан”.

Може да се получи кратковременно /за няколко часа/ спиране на движението по международния път Е-79 – Видин – София, в участъците на селата Горно Белотинци, Смоляновци, Монтана, нарушаване графика за извозване работните смени на АЕЦ “Козлодуй” и др.

4. На територията на общината могат да възникнат и крупни пожари – в отделни обекти, училищни сгради, горски и полски масиви и други.

Най-потенциално опасни в пожарно отношение почти през цялата година са горските масиви, масивите засети с пшеница, овес и ечемик по време на тяхната зрелост и естествените ливади през сухите месеци.

Пожароопасни са и голяма част от промишлените предприятия: ТПК “Септември”, ТПК “Огоста” – Монтана и други.

Пожари могат да възникнат и в складовете за готова продукция, в текстилните и дървообработващи предприятия, в складовете за фуражи, селскостопанските дворове и други.

Взривоопасни обекти са складовете за ГСМ, големите хладилни инсталации / “Булгарплод-София” АД-Монтана и др./ , зарядните станции за пропан-бутан, газопроводите, котелни и други инсталации работещи с газ и др. В гр. Монтана са газифицирани над 1 500 бр. обекти, от които промишлени обекти - 24 бр., 155 бр. обществен административен сектор и над 1 300 битови потребители. Обща дължина на газопроводите в община Монтана е над 67 км.

5. На територията на общината се наблюдават райони със свлачищни процеси - кв. “Мала Кутловица” – Монтана и др.

6. Засушаванията и сушите са две фази на едно и също метеорологично явление обусловено от продължителен и значителен недостиг на валежите.

За засушаване се приема без валежен период в който не е имало измерим валеж най-малко 10 денонощия. Засушаването може да настъпи през всеки сезон на годината, но най-често те се срещат в края на лятото – началото на есента, когато са и най-продължителни.

Засушаването най-често довежда до загуби на селскостопанските култури или пълно унищожаване продукцията от определен вид насаждение.

При по-продължителни засушавания в общината може да възникне и бедствена обстановка, свързана с възникването на масови горски и полски пожари, унищожаване на реколтата и затруднение в изхранването на животните, рязко намаляване количеството на питейната вода и въвеждане на строг режим в общината, което е свързано с възникване на епидемии.

7. На територията на общината периодично възникват силни бури. Често те се предизвикват от така наречения “фьон”, който представлява низходящ вятър, духащ от към планината, който повишава температурата и понижава влажността на въздуха. Ветрове с подобни свойства засягат населените места и общината разположени в планинската и полупланинска част.

Скоростта на фьоновите ветрове се колебае най-често между 10 и 20 м/сек, но понякога достига и до 40 м/сек.

При фьонов вятър през зимата е възможно рязко изменение на времето, най-често силно затопляне, което води до интензивно снеготопене и от там до наводнение, рязко изсушаване на повърхностния почвен слой и преждевременно развитие на отделни земеделски култури.

Голямата скорост на вятъра предизвиква също така повреждане /разрушаване/ покривите на сградите, прекъсване на електропроводи и др., вследствие на което се получават големи материални щети, а понякога човешки жертви.

Сериозни последствия предимно на селскостопанските култури предизвикват и гръмотевичните бури съпроводени с градушки.

Разпределението на гръмотевичните бури зависи, както от общите метеорологични условия, така и от локалните теренни форми:

- При вътрешно масови случаи започват и са най-характерни за планинските райони;

8. При възникване на аварии в един от реакторите на АЕЦ "Козлодуй"/30км. Зона/, не попадат населени места и територия от община Монтана. Тя е разположена на около 50 км. от АЕЦ "Козлодуй". Най – близко разположени са населените места: с. Д.Белотинци, с.Николово и гр.Монтана.

При възникване на тежка авария със значително изхвърляне на радиоактивни изотопи и североизточен вятър от 40 до 80 градуса, може да се създаде най-тежка радиационна обстановка.

Радиоактивно замърсяване на община Монтана е възможно да се осъществи и от трансграничен пренос на радиоактивни вещества.

Всичко това е описано подробно в плана на община Монтана за защита на населението и националното стопанство при радиационна авария .

9. На територията на общината функционират около 3 бр. химически предприятия работещи с промишлени отровни вещества.

Най-големи количества промишлени отрови се съхраняват в:

- "Булгарплод-София" АД -Монтана
- "Монбат" АД – Монтана
- "Берг-Монтана-фитинги" ООД – Монтана

10. Най-взривоопасен обект е Складова база „Ливадски дол”- с. Николово, общ. Монтана с оператор "Ида Трейдинг" ЕООД - София .

На територията на складовата база се съхраняват взривни материали.

Може да възникнат пожари и взривове, вследствие на които ще има човешки жертви и материални щети.

11. През територията на общината преминава газопровода "Чирен" - гр. Монтана. Обща дължина на газопроводите в община Монтана е над 67 км.

Възможни са следните крупни аварии по газопреносната мрежа:

- разкъсване на магистрален газопровод, вследствие на амортизиране на тръбите, или на земекопни и др. машини, а също така и при силни земетресения;
- аварии на газокомпресорните и други съоръжения по газопроводите и газоразпределителните станции.

От аварията може да възникне взрив, пожари и замърсяване с природен газ на работната и околната среда, вследствие на което ще има човешки жертви и значителни материални щети.

При аварии в консуматорите се очакват и допълнителни жертви и щети в съседни цехове, участъци и обекти.

12. Един от често срещаните инциденти с промишлени отровни вещества са разливите на живак.

На територията на общината определени количества живак има в стоматологичните поликлиники и кабинети, складовите бази на аптекните управления и аптеките и в някои химически лаборатории.

Незначителни количества живак има и в контролно-измервателни, медицински и топлотехнически апарати и др.: автоматични терморегулатори,

медицински и технически термометри, барометри, манометри, рентгенови тръби, луминесцентни и живачни кварцови лампи, радиолампи, рефлектори, живачни контакти, вакууметри и др.

При неправилно съхранение, пренасяне или умишлено са възможни разливи на живак в помещенията, превозните средства, училища, местността и др. Живакът замърсява трайно тези обекти и ако не се вземат съответните мерки ще се получат остри и хронични отравяния.

13. През територията на общината преминават пътища с важно международно значение: Видин – Монтана – София и други първокласни и второкласни пътища. По тях се превозват различни потенциално опасни товари-пожароопасни, взривоопасни, токсични и др.

14. Един от сериозните инциденти, застрашаващи хората и причиняващи значителни материални щети, са случайно откритите не взривени боеприпаси.

Най често те се срещат при извършване на изкопни работи в районите на военните полигони. Възможно е откриването на не разриви и на други места, останали, при преминаване на войски, или воден е на бойни действия по време на война.

15. Терористичната дейност на отделни хора или групировки може да доведе до крупни аварии, катастрофи, даване на човешки жертви и материални щети.

Най често обект на терористична дейност са лични автомобили търговски обекти, офиси на банки, жилищни сгради и др.

Най-сериозни последствия ще възникнат при аварии се извърши в: АЕЦ “Козлодуй” и обекти работещи с промишлени отровни вещества, взривоопасните обекти, а също така и по потенциално опасните язовири, на първо място язовир “Огоста” – Монтана, а също и в сградите за масово пребиваване на хора.

2. Определяне на потенциално опасните обекти и критичната инфраструктура в общината.

2.1. Като най-критични места на територията на общината се определят потенциално-опасните обекти; язовири и промишлени предприятия.

№	НАИМЕНОВАНИЕ И МЕСТОНАХОЖДЕНИЕ НА ЯЗОВИРА	ПЛОЩ /дка/	МАКСИМАЛЕН ОБЕМ / 10 ³ куб. м /
1	Яз”Огоста”, гр.Монтана		506 000
2	яз.”Чернила”, гр.Монтана	280	1 600
3	яз.”Липенска река”, с.Липен	77	287
4	яз.”Студен кладенец”, с.Стубел	13	22
5	яз.”Липовец”, с.Николово	88	342
6	яз.”Гостилица”, с.Г.Белогинци	68	283
7	яз.”Ягодник”, с.Студено буче	56	340
8	яз.”Долна вода”, с.Студено буче	249	1 042
9	яз.”Бранов дол”, с.Долна Рикса	28	98

10	яз.“Д-р Йосифово”,с. Д-р Йосифово	675	2 800
11	яз.“Клисурица”, с. Клисурица	225	1 800

- Булгарплод-София”АД –Монтана -
- “Монбат” АД – Монтана -
- “Берг-Монтана-фитинги” ООД – Монтана -

- Складова база „Ливадски дол” – гр. Монтана на „Ида Трейдинг” ЕООД- София за взривни вещества. Обекта има Разрешително № от Закона за опазване на околната среда.

2.2. Определяне на критичната инфраструктура;

В критичната инфраструктура освен потенциално-опасните обекти са и три отводнителни канали в гр.Монтана, обходен отводнителен канал в кв. Мала Кутловица, обходен отводнителен канал по ул. св. Патриарх Ефтимий, енерго и съобщителната мрежа по отводнителен канал „Извора”. /Приложение 1/

2.3. Категоризация на потенциално - опасните обекти по степен на уязвимост, важност и риск за населението;/категоризация в зависимост от риска -Приложение 2/

Трите фактора за анализ и оценка на риска, както и степените за тяхната количествена оценка, са:

- **последствия** (размер на щетата; нежеланите резултати от дадено събитие или поредица от събития) и степени:
 - нулеви (=0.1), не е имало пострадали и не са възниквали щети;
 - минимални (=1), например леко нараняване или възникване на щета в размер до 10 000 евро;
 - значителни (=3), например тежко нараняване, загуба на трудоспособност или възникване на щети в размер от 10 000 до 100 000 евро;
 - сериозни (=7), например причиняване на трайна инвалидност или възникване на щети в размер 100 000 до 1 000 000 евро;
 - много сериозни (=15), например злополука със смъртен случай, тежко заболяване или възникване на щети в размер от 1 000 000 до 2 000 000 евро;
 - крупни щети (=40), например злополука с няколко смъртни случаи или щети в размер от 2 000 000 до 20 000 000 евро;
 - катастрофа (=100), например много смъртни случаи и щети в размер над 20 000 000 евро;
- **заплаха** (честотата, с която дадена система е изложена на определена опасност; колко често системата е застрашена от авария) и степени:
 - не се е случвало (=0.1), не може да възникне такава заплаха;
 - много рядко (=0.5), например по-рядко от един път на година;
 - рядко (=1), например един път на година;

- понякога (=2), например до четири пъти в година;
- случва се (=3), например един път на месец;
- редовно (=6), например един път на седмица;
- непрекъснато (=10), например ежедневно;
- **вероятност** от настъпване на определено последствие и степени:
 - няма вероятност (=0);
 - невероятно (=0.2);
 - почти невъзможно (=0.5);
 - възможно в дългосрочен план (=1);
 - възможно в краткосрочен план (=3);
 - възможно (=6);
 - почти сигурно (=10).

Количествената оценка на риска се изчислява по формулата:

$$\text{Риск} = \text{Последствие} \times \text{Заплаха} \times \text{Вероятност}$$

3. Изводи от анализа на възможните бедствия.

1. В община Монтана съществуват необходимите предпоставки и често възникват бедствия от различен характер, които са съпроводени с големи материални щети, а понякога и с човешки жертви.

Най-сериозна заплата за населението и националното стопанство представляват възможните наводнения в заливните зони на потенциално опасните язовири, заливните зони на сухи дерета и местни реки при интензивни проливни дъждове, крупните горски и полски пожари, снегонавяванията и обледяванията.

2. Функциониращите на територията на общината голямо количество обекти работещи с промишлени отровни вещества, взривоопасни и пожароопасни материали се явяват потенциална опасност за възникване на крупни производствени аварии, свързани с човешки жертви, големи материални загуби и замърсяване на определени територии и околната среда.

Най-сложна обстановка би се създавала при радиационна авария в АЕЦ “Козлодуй” / в Зоната за неотложни защитни мерки и по следата на радиоактивния облак/, при аварии в обекти работещи с промишлени отровни вещества и други /в района на аварията и по следата на първичния облак на заразяване/, както и в обектите, работещи с материали и суровини отделящи токсични вещества при пожар.

Скоротечният характер на проявления на посочените бедствия и аварии налагат:

- създаване на системи за вътрешен контрол и за оповестяване на застрашеното население;
- предварително осигуряване на промишлени противогази за работещите, служителите и населението, попадащо в зоните поразяващи концентрации на

промишлени отровни вещества потенциално опасните химически обекти, дихатели за защита от радиоактивен йод и препарати за йодна профилактика.

IV. ПРЕВЕНЦИЯ

Принципите и критериите за намаляване на риска от бедствия в рамките на СНРБ чрез превенция са:

- **Прозрачност:** Осигуряване на информираност на обществото, относно въведените мерки за управление на риска;
- **Отговорност:** Формиране на чувство на отговорност в отделния гражданин, за осигуряване на собствената безопасност и подготвеност, за адекватни действия при бедствия;
- **Интегрираност:** Насърчаване на общото разбиране сред всички заинтересовани страни (местните власти, службите за спешно реагиране, доставчиците на основни стоки/услуги, териториалната администрация и териториалните звена на централната администрация на изпълнителната власт, юридически лица, включително юридически лица с нестопанска цел, и други, имащи отношение към намаляването на риска от бедствия в рамките на съответната територия) за общите цели, които трябва да бъдат постигнати чрез превенция и как това е да се случи.
- **Реалистичност:** Установяване на реалистични цели, които могат да се постигнат от СНРБ в рамките на даден срок.
- **Измеримост:** Осигуряване на възможности за наблюдение и оценка на резултатите от изпълнението на дейностите, като същите да могат да бъдат количествено измерени.

Изготвил:.....

Крум Крумов

Гл. експерт „СИ и ОМП“

ПРИЛОЖЕНИЕ 1

ОБЩИНА МОНТАНА							
1.	Монтана	Р. "Огоста"	2 900 дка	65 бр. фирми 600 сгради /10 000 човека/	наводняване недоизградена корекция	Областен у-л, Кмет на общината	Доизграждане корекция 1 015 м.
2.	Монтана Кв. М.Кутловица	Корекция дерета – 2 бр.	160 м. 1 100 м.	Улицы и сгради от квартала 730 човека	Наводняване Проливни дъждове	Кмет на общината	доизгр. канал 160 м.
3.	Монтана Кв. М.Кутловица	Свлачище на ул "Яница" № 6	50 м	2 сгради 5 човека	Наводняване и разрушаване на сградата	Кмет на общината	Изграждане на подпорна стена
4.	Монтана	Обходен канал бул.св."Патриарх Евтимий"	1 200 м	Кв."Младост" 15 000 човека	Наводняване Проливни дъждове	Кмет на общината	Изгр. Канал 1 300 м
5.	Монтана	"Поултрипродъкст "ЕАД-гр. Монтан – тана Хладилник с 9 тона амоняк	Застрашена е част от града с площ около 2,6 км ²	Попада: промишлената зона, жилищни квартали с общо население около 7 000 души	Обгазяване с амоняк при ава-рия в хладилно- амонячната инсталация	Ръководството на "Поултрипро- дъкст"ЕАД	Осигуряване на безопасна работа на инсталацията
6.	Монтана	„Монбаг” АД 30 т.сярна киселина	Застрашена е част от града с площ около 0,4 км ²	Попада част от промишлената зона с 800 души	Въздействие на сярна киселина при крупни аварии	Ръководството на „Монбаг” АД	Осигуряване на безопасна работа
7.	с.Крапчене	р.Шугла	200 м.	Селскостопански сгради	Наводняване и разрушаване	Кмет на Крапчене	Почистване на коритото на реката
8.	с.Д.Белотинци	р.Шугла	30дка земедел.земи	10 сгради - 30 човека	Наводняване Проливни дъждове	Кмет на общината	Почистване на коритото на реката
9.	с.Г.Церовене	Свлачище на селската бара	Дълж. 100 м.	сгради	Разрушаване Подкопаване брега	Кмет на общината	Укрепване на свлачището
10.	с.Стубел	Яз.Студен	100 м	Четвъртокласен път	Наводняване	Насмателя	Под наем

		кладенец			Проливни дъждове		
11.	с.Д-р Йосифово	Винишка река	3 км.	20 сгради 70 човека	Наводняване Проливни дъждове	Кмет на Д-р Йосифово	Почистване на коритото на реката
12.	с.Студено буче	р.Бучка	2 км.	9 сгради 23 човека	Наводняване Проливни дъждове	Кмет на Ст. буче	Почистване на коритото на реката
13.	с.Студено буче	Отводнителен канал	100 м по ул."Симеон Иванов" и „Тодор Йорданов”	6 сгради 14 човека	Наводняване Проливни дъждове	Кмет на общината	Почистванеи разширяване на канала
14.	с.Трифоново	р.Шугла	100 м	5 сгради 14 човека	Наводняване Проливни дъждове	Кмет на общината	Корекция коритото на реката
15.	с.Вирове	р.Вировска	1000 м	3 сгради 7 човека	Наводняване Проливни дъждове	Кмет на Вирове	Почистване на коритото на реката
16.	с.Вирове	Яз.”Лековита вода”	2 дка	3 сгради 25 човека	Наводняване Проливни дъждове	Кмет на Вирове	Почистване на коритото на реката
17.	с.Смоляновци	Мост на ул.”Ал.Стамболий ски”	10 м	Прекъсване единствена улица до квартал от селото	Компрометиране на устоите от проливни дъждове	Кмет на общината	Възстановяване изправността на моста
18.	с.Винище	Мост на общински път	20 м.	Прекъсване връзката до квартал от селото	Компрометиране на връхната конструкция	Кмет на общината	Възстановяване изправността на моста
19.	с.Благово	Селска река	Поречието на реката с дължина 3 км	Мостове – 6 бр. Сгради – 70 бр. Хора – 91	Преливане на речното корито	Кметство Благово	Редовно почистване на речното корито
0.	с.Габровница	мостът под стадиона	Срутена обли- цовката на същият. Къщи-64 бр. население-270 бр.	Опасност от пре- късване кому- никацията на населението жи- веещо от другата страна къщи- 64 бр.,	подкопаване основите на моста от реката	община Монтана съвместно с кметство с.Габровница	укрепване основите и облицовката на моста .

				население-270бр.	
21.	с.Сумер	р.Шугла	2 000 м	50 сгради 100 човека	Наводняване Проливни дъждове
22.	Монтана	„Ида Трейдинг”ЕООД- София, база с. Николово, общ. Монтана	Склад за взривни материали Площ поражение- 2 кв.км	Застрашени 11 сгради със 30 човека	При пожар и взрив

Изготвил:.....

Крум Крумов

Гл. експерт „СИ и ОМП“

№	НАИМЕНОВАНИЕ И МЕСТОНАХОЖДЕНИЕ НА ЯЗОВИРА	Оценка на РИСКА
1	Яз"Огоста", гр.Монтана	
2	яз."Чернила ",гр.Монтана	
3	яз."Липенска река", с.Липен	
4	яз."Студен кладенец", с.Стубел	
5	яз."Липовец ",с.Николово	
6	яз."Гостилица ",с.Г.Белотинци	
7	яз."Ягодник ", с.Студено буче	
8	яз."Долна вода",с.Студено буче	
9	яз."Бранов дол",с.Долна Рикса	
10	яз."Д-р Йосифово",с. Д-р Йосифово	
11	яз."Клисурица", с. Клисурица,	

ОЦЕНКА НА РИСКА

- "Булгарплод "ЕАД-Монтана -
- "Монбат" АД – Монтана -
- "Тримона" АД – Монтана -
- "В и К" ЕООД - складова база -
- "Берг-Монтана-фитинги" ООД – Монтана -

Изготвил:.....

Крум Крумов

Гл. експерт „СИ и ОМП“